

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 13/723	Doknr.:
Mottatt: 2 AUG 2013	MP/ MPL
Saksøeh.:	Ark.: 66
Kopi:	Avskr.:

Deres ref.

Vår ref.
13/3620 EPJOE/LVM/mk

Dato
01.08.2013

NOU 2013: 6 God handelsskikk i dagligvarekjeden - høring

Vi viser til Landbruks- og matdepartementets brev 21. mai 2013 med vedlegg. I NOU 2013: 6 foreslås en ny lov om god handelsskikk ved omsetning av dagligvarer.

Vi viser innledningsvis til vår høringsuttalelse 5. desember 2011 i høringen av NOU 2011: 4 Mat, makt og avmakt – om styrkeforholdene i verdikjeden for mat, der utvalgets flertall foreslo at det vedtas en ny lov om forhandlinger og god handelsskikk i dagligvaresektoren. I høringen pekte Justisdepartementet på at gjeldende lovregulering i stor grad synes å ivareta de hensyn utvalget fremhevet som begrunnelse for en slik lov, og at eventuelle forbrukerhensyn mer hensiktsmessig kan ivaretas gjennom f.eks. markedsførings- og konkurranselovgevingen.

I punkt 12.1 i NOU 2013: 6 fremgår det at «[u]tvalget legger til grunn at det i lovgivningen allerede eksisterer standarder som langt på vei kan fange opp de bekymringer som er uttalt i Matkjedeutvalgets innstilling. Dette gjelder i en viss utstrekning avtaleloven og pristiltaksloven, og kanskje i noe større utstrekning varemerkeloven, markedsføringsloven og ulovfestede kontraktsrettslige prinsipper». Utvalget mener imidlertid at selv om gjeldende regelverk kan sammenfattes slik at et prinsipp om god forretningsskikk og lojalitet i kontraktsforhold står sterkt i norsk rett, representerer gjeldende regulering en fragmentarisk tilnærming på normnivå og sanksjonsnivå.

Utredningen gjelder avtaleforhold mellom profesjonelle parter, som er underlagt alminnelige avtale- og kontraktsrettslige regler, markedsføringsregler og konkurranse- og immaterialrettslige regler. Etter Justis- og beredskapsdepartementets syn kan det

reises spørsmål om det er hensiktsmessig å «samle» regler som allerede gjelder for en bransje etter alminnelige regler, i en særlov. Ut fra et bredere perspektiv vil en slik lovgivningsteknikk kunne føre til en uheldig fragmentering av lovverket.

Videre vil vi peke på at det fremgår av forslaget til § 1 at formålet med loven er å bidra til økt forbrukervelferd. Samtidig skal loven regulere forholdet mellom profesjonelle parter, og hensynet til effektiv konkurranse mellom disse synes å stå sentralt. Når det gjelder hensynet til forbrukernes interesser, har vi i norsk rett liten tradisjon for å ivareta tredjeparters interesser gjennom avtale- og kontraktsrettslig regulering av avtaler mellom profesjonelle parter. Det er, som vi påpekte i høringen til NOU 2011: 4, et spørsmål om ikke dette mer hensiktsmessig kan ivaretas ved andre virkemidler, herunder direkte regulering blant annet i markedsførings- og konkurranselovgivningen.

Utvalget foreslår et offentlig håndhevingssystem av reglene om god handelsskikk gjennom opprettelse av et eget tilsyn, Handelstilsynet. Utvalget diskuterer om det er tilstrekkelig behov for å opprette et eget offentlig håndhevingsinstitutt på dette området, jf. side 108 i utredningen:

«Utvalget vurderer det likevel som usikkert om innføring av sanksjonshjemler som reaksjon på uønsket atferd i forhandlinger og ellers representerer et velegnet virkemiddel, utover eksisterende straffetrusler i lovgivningen selv, jf. f.eks. varemerkeloven § 61 og pristiltaksloven § 4. (...) Det er grunn til å utvise en viss skepsis overfor et forslag om å opprette et sektorspesifikt tilsyn med oppgave å håndheve kontrakts- markedsførings- og immaterialrettslig lovgivning (...).»

Det fremstår noe uklart hvilket behov det reelt sett er for et nytt sanksjonssystem for regler om god handelsskikk. Når det gjelder muligheten for å forhindre uønsket forretningsatferd, altså en mer preventiv form for tilsyn, bør man vurdere om kostnadene ved å etablere et offentlig tilsynsorgan samsvarer med behovet for dette. Videre kan det vurderes om det er hensiktsmessig å avvente initiativ på EU-nivå på dette området, jf. utredningen kapittel 10.1.

Med hilsen

Johannes Eriksen
for fung. lovrådgiver

Lone Veel Midtbø
for rådgiver